

Ensamma lyktor – om poeter, skaldler och krogar i Gamla stan 20 mars 2024

Samling vid Börshuset – tyvärr var det lite regnigt väder.

Vi möttes av guiden Peter Frisk, som flera av oss kände igen från det intressanta besöket på nederländska ambassaden i höstas (Se Minnesbilder 26/9 -23).

Vi gick Svartmangatan söderut och Peter pekade ut ett ståtligt hus från 1600-talet.

Peter har många anekdoter på lager, vilka lättar upp de historiska fakta vi också fick ta del av under vandrigen.

Nästa stopp var vid korsningen Svartmangatan – Kindstugatan.

Här var det ofta slagsmål förr, vilket namnet kindstugatan anspelar på:

Det utdelades många "kindpustar", d.v.s. örfilar här.

Lite längre in på Kindstugatan fanns en beryktad krog under 1600-talet.

Namnet var Källaren Fimmelstången

Fimmelstång är ett äldre ord för vagnskakel.

Krogen har blivit beryktad för att skalden Lasse Lucidor här blev nedstucken och dödad 1674.

Orsaken till bråket, som framgår av rättegångsprotokollen, var att löjtnant Arvid Storm försökte skåla med Lucidor, som dock inte besvarade skålen.

Det räckte för att det skulle bli en duell om denna kränkning, som sen slutade så olyckligt.

Nästa stopp var vid statyn av Sankt Görans och draken vid Köpmantorget.

Peter berättade historien - med flera lustiga detaljer - om statyn som är en replika av statyn i Storkyrkan.

Här visade han också på hur den gamla stadsmuren förr gick utefter där husen på Köpmanbrinken står idag, åt båda håll från torget.

En bit ifrån Sankt Görans draken, ner mot Österlånggatan, finns också prinsessan, som Sankt Göran befriade.

På Österlånggatan finns ett valv ner till Stora Hopparegränd.

Här stannade vi utanför Vindragarlagets hus från slutet av 1500-talet.

Vindragarnas uppgift var att ta emot leveranser av vin och sprit vid båtarna.

Det var ett viktigt och aktat yrke.

En vindragare skulle öppna faten och kolla kvaliteten och alkoholstyrkan.

Ovanför porten syns fortfarande vindragarnas verktyg.

Peter visade under vandringen på många detaljer på de vackra gamla husen och förklarade vad de visade.

Tillbaka på Österlånggatan visade Peter på ett av alla de holländska palatsen från 1600-talet, då det kom ett stort antal holländare till Sverige.

Det hade vi ju fått höra mycket mer om under studiebesöket på den nederländska ambassaden i höstas.

"Den Gyldene Freden" var ett självklart stopp längre fram på Österlånggatan.

Den öppnade år 1722 på sin nuvarande adress och är därmed en av världens äldsta kontinuerligt existerande restauranger på samma plats, samt Stockholms äldsta bevarade stadskrog.

Vi fick höra historien och många skrönor om Anders Zorn, Evert Taube och Cornelis, som alla hade "Freden" som sin stamkrog".

Vandringen avslutades vid statyn av Evert Taube vid Järntorget.

Peter tog ett sedvanligt foto av en nöjd och glad grupp efter en intressant och givande vandring.

